

УКРАЇНА
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

**Про затвердження Програми сприяння реалізації експортного потенціалу
Одеської області на 2009 рік**

Відповідно до п.16 ч.1 ст.43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про стимулювання розвитку регіонів», постанови Кабінету Міністрів України від 21 липня 2006 року №1001 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року», з метою забезпечення подальшої реалізації експортного потенціалу Одеської області обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму сприяння реалізації експортного потенціалу в Одеській області на 2009 рік (далі - Програма), що додається.
2. Обласній державній адміністрації при підготовці проекту рішення про обласний бюджет Одеської області на 2009 рік передбачити фінансування заходів, визначених Програмою сприяння реалізації експортного потенціалу в Одеській області на 2009 рік.
3. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань економіки, промислової політики, інвестицій, розвитку малого і середнього бізнесу.

Голова обласної ради

М.Л.Скорик

14 листопада 2008 року
№ 657- V

Додаток
до рішення обласної ради
від 14 листопада 2008 року
№ 657-V

**Програма сприяння реалізації експортного потенціалу
Одеської області на 2009 рік**

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Реалізація експортного потенціалу регіону – основа його стійкого соціально-економічного розвитку.

Одеська область володіє значним експортним потенціалом. Він зосереджений, здебільшого, у обробних галузях промисловості, транспортному, морегосподарському та агропромисловому комплексі, однак використовується досі неефективно.

Як свідчать дані проведеного аналізу, темпи росту загального обсягу експорту не достатньо високі порівняно з випереджаючими темпами росту імпорту товарів та послуг в регіон. Причиною ситуації, що склалася, є слабкий розвиток експортно-орієнтованого підприємництва в Одеській області. В значній мірі це стосується підприємств малого та середнього бізнесу, які потребують найбільшої уваги та підтримки з боку держави.

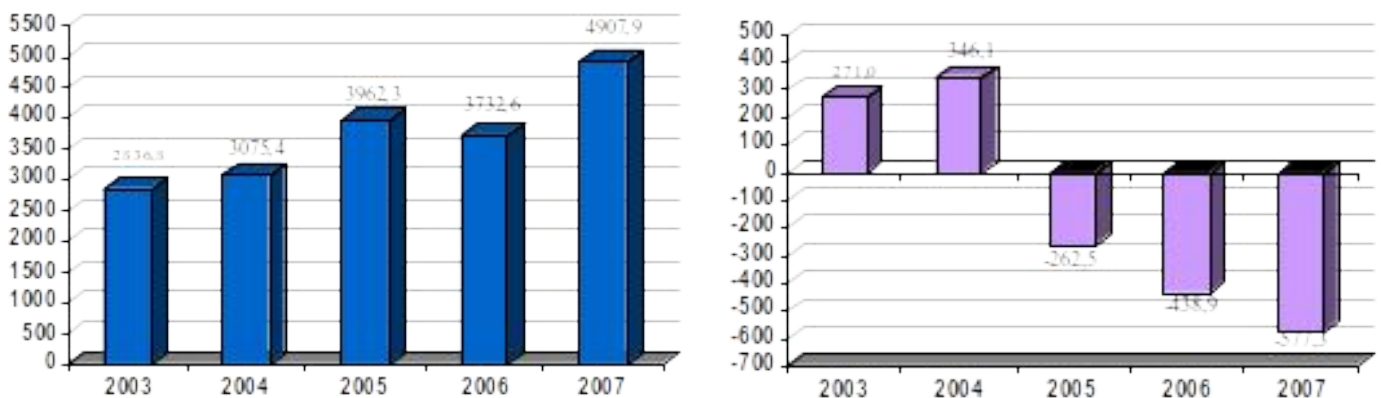
Діаграма 1

Зовнішньоторговельний оборот

Сальдо зовнішньоторговельного обороту

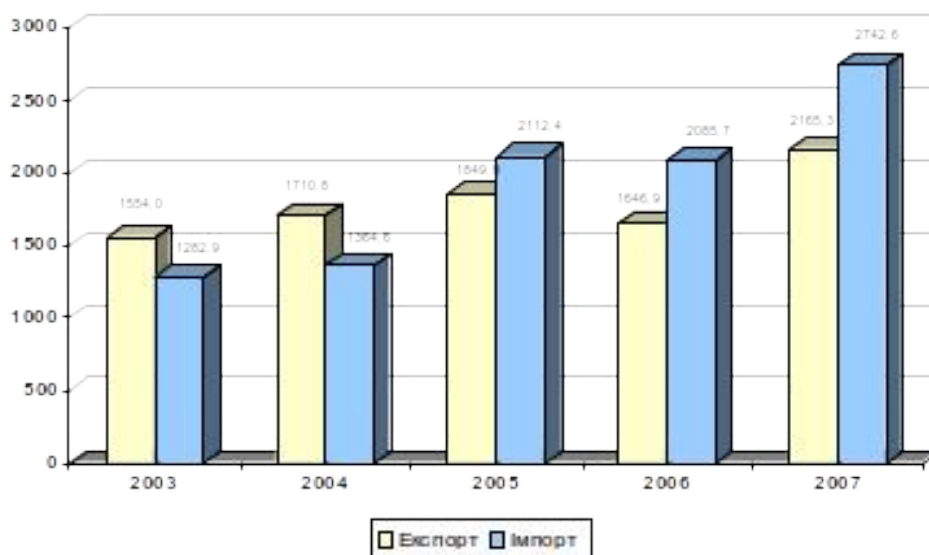
Одеської області
(у цілому по товарах та послугах) у 2003-2007 рр.

(млн. дол. США)

Діаграма 2

Зовнішня торгівля Одеської області з країнами світу (у цілому по товарах та послугах) у 2003-2007рр. (млн. дол. США)

Основою зовнішньої торгівлі Одещини є *торгівля товарами*. Частка підприємств регіону в загальному обсязі експорту товарів країни за підсумками 2007 року складає 2,2% (1 млн. 101,4 тис. дол. США), імпорту – 4,2% (2 млн. 574,1 тис. дол. США). За обсягами експорту Одещина займає *десяте* місце серед регіонів України та *шосте* по імпорту.

Коефіцієнт покриття експортом імпорту товарів по області у 2007 році становив 0,433, що значно менше, ніж в цілому по країні (0,811). За цим показником область лише на 24 місці серед інших регіонів.

Питома вага продукції з високим ступенем технологічної обробки у товарному експорті регіону складає приблизно 27,8%.

Не зважаючи на високі темпи росту загального обсягу зовнішньоторговельного обороту, починаючи з 2005 року він характеризується від'ємним сальдо, яке впродовж наступних років постійно погіршується. Про це свідчать дані Головного управління статистики в Одеській області за останніх п'ять років.

Виходячи з існуючих тенденцій в зовнішній торгівлі та кон'юнктури ринку, можна зробити висновок, що від'ємне сальдо зовнішньоторговельного балансу погіршуватиметься й надалі.

Характерні для зовнішньої торгівлі регіону несприятливі фактори (пасивне торговельне сальдо, посилення сировинної складової в структурі експорту, збільшення розриву між експортоспроможністю та імпортоємністю) не залишають сумнівів у тому, що необхідною умовою інтенсифікації зовнішньоторговельної діяльності на сучасному етапі стає, перш за все, підвищення ефективності використання експортного потенціалу.

Для подолання зазначених негативних тенденцій необхідне формування цілісної системи заходів стимулювання регіонального експорту. Вони мають бути відображені в спеціальній регіональній «Програмі сприяння реалізації експортного потенціалу Одеської області».

Головними програмними завданнями мають стати, по-перше, формування в Одеській області сприятливих економічних, організаційних, правових та інших умов для розвитку та ефективнішого використання її експортного потенціалу. А по-друге – створення механізмів державної фінансової, інформаційно-консультативної, маркетингової, дипломатичної та інших видів допомоги вітчизняним експортерам.

Формування ефективного механізму реалізації експортного потенціалу області потребує розв'язання низки задач, а саме:

- погодження заходів у сфері зовнішньоекономічної діяльності з цілями і задачами вищезгаданої регіональної програми;
- широке залучення ділових кіл області до проведення спільних заходів стимулювання експорту;
- створення регіональної системи зовнішньоторговельної інформації та інформаційно-консультативних служб як невід'ємної складової процесу створення єдиної системи у державі, що мали б представництва у районах та містах обласного підпорядкування;

- організація оперативної роботи державних органів щодо активного просування продукції підприємств області на зовнішні ринки та сприяння захисту їх інтересів за кордоном;
- стимулювання виробництва імпортозамінюючих товарів, шляхом сприяння міжнародній виробничій кооперації.

В сучасних умовах, коли Україна стала повноправним членом СОТ, з'явився шанс дати серйозний поштовх та підтримку розвитку експортно-орієнтованого підприємництва, а також надати допомогу у просуванні продукції регіональних товаровиробників – представників малого та середнього бізнесу – на зовнішні ринки. Від того, наскільки ефективно в даній ситуації будуть використані нові перспективи та можливості, а також активної позиції з боку органів державної влади, залежить реалізація експортного потенціалу і добробут регіону, що приречений на успіх та процвітання.

2. Визначення мети Програми

Основною метою Програми є створення умов для підвищення конкурентоспроможності товарів, що виробляються в регіоні на зовнішніх ринках в умовах вступу України до СОТ, а саме - розвитку експортно-орієнтованого підприємництва на сучасній технологічній основі.

3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання Програми

На підставі досвіду стимулювання експорту розвинутих країн було розроблено Програму, в якій застосовано комплексний підхід до напрямів і шляхів її реалізації, тобто одночасне здійснення заходів, спрямованих на розвиток виробництва конкурентоспроможної продукції, розроблення і налагодження виробництва нових видів товарів, здатних конкурувати на світових ринках, просування продукції підприємств області на зовнішні ринки.

В сучасних умовах коли Україна набула членства в СОТ, а загальні обсяги імпорту настільки суттєво перевищують експорт підприємств і організацій області, першочерговим завданням для місцевих органів влади має бути створення сприятливих умов для експортно-орієнтованого підприємництва на регіональному рівні. Необхідно докласти максимум зусиль для того, щоб експортери отримували об'єктивну інформацію:

- як правильно захищати свої інтереси на зовнішніх ринках згідно з міжнародним законодавством;
- як уникнути негативних факторів членства України у СОТ або принаймні пом'якшити їх вплив;
- як вигідно скористатися перевагами членства України у СОТ тощо.

Найбільшій підтримки та захисту з боку держави в даній ситуації потребує галузь сільського господарства. Саме на розвиток зовнішньоекономічної складової у сільському господарстві та промисловості Одещини спрямовані такі заходи, як:

- проведення 3-х тренінгів, присвячених методам самостійного виходу на зовнішні ринки, налагодження міжнародного співробітництва в аграрній сфері та промисловості;

- „круглий стіл”, присвячений «Збереженню (зміцненню) позицій вітчизняних виробників продукції виноробства на традиційних ринках та освоєння нових ринків збуту в умовах членства України в СОТ».

Світова практика просування товарів та послуг на ринки збуту передбачає прогресивні методи розповсюдження інформації про них, а також їх виробників. В сучасних умовах глобалізації ринку найбільш ефективним та дієвим інструментом, є створення інформаційних ресурсів. Зазначені ресурси розміщуються у мережі Інтернет та містять всю необхідну інформацію для потенційних ділових партнерів з різних країн. Як відомо, розробка, створення, налагодження роботи інформаційного порталу, що дозволить товаровиробникам швидко та результативно виходити на зовнішні ринки, потребує значних капіталовкладень. Комерційні організації, які створюють такого роду інформаційні продукти, зазвичай розраховують на отримання надприбутків як результату проведеної роботи. Зважаючи на слабкий розвиток експорту в Одеському регіоні, напрашується висновок, що не всім виробникам доступні такі ресурси здебільшого в частині їх фінансування. На даному етапі існує гостра необхідність у фінансуванні створення такого інформаційного порталу саме органами державної влади. Він дозволить надати безкоштовну підтримку у просуванні вітчизняних товарів на зовнішні ринки.

Забезпечення участі вітчизняних товаровиробників у міжнародних спеціалізованих виставкових заходах з метою налагодження подальшої взаємовигідної співпраці підприємців Одещини з іноземними партнерами - це інструмент, який дозволить не тільки знайти нові ринки збуту, але й буде першим суттєвим кроком до залучення новітніх технологій у галузі сільського господарства та промисловості. Найбільше цього потребує галузь тваринництва.

Для забезпечення належного рівня участі у спеціалізованих виставково-презентаційних заходах виникає обґрунтована об'єктивна необхідність у розробці та систематичному випуску інформаційної рекламної та презентаційної продукції для подальшого розповсюдження у міжнародних та вітчизняних бізнесових колах. Адже під час участі у зазначених заходах інформація про експортний потенціал та виробників області поширюється за допомогою стендів, роздаткових матеріалів, в даному випадку CD-дисків тощо.

Програма є короткостроковою та здійснюватиметься у 2009 році.

Коригування заходів програми та термінів їх виконання здійснюватиметься за необхідністю.

Основними джерелами фінансового забезпечення Програми є бюджетні кошти, а також інші джерела, не заборонені діючим законодавством.

Фінансування із обласного бюджету буде здійснюватись на виставкову, презентаційну діяльність, проведення навчальних семінарів, тренінгів, конференцій, створення інформаційних Інтернет-ресурсів, виготовлення інформаційних матеріалів, випуск презентаційних дисків, стендів, замовлення

протокольо-сувенірної атрибутики, проведення представницьких заходів за участю вітчизняних експортерів та їх потенційних партнерів, в межах наявного фінансового ресурсу.

Видатки обласного бюджету на виконання Програми орієнтовно складуть 779,5 тис. грн.

4. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники

Програма покликана реалізовувати наступні завдання:

- створити за сприяння Одеської регіональної торгово-промислової палати інформаційний портал, що допоможе вітчизняним експортерам у пошуку потенційних партнерів та нових ринків збуту за кордоном. Зазначений ресурс буде першим кроком до формування ефективної системи збуту товарів та послуг, яка відповідала б світовим стандартам і забезпечувала б швидке освоєння одеськими товаровиробниками нових зовнішніх ринків;
- реалізувати заходи, спрямовані на розширення інтеграції Одеської області у світові ринки товарів, послуг і капіталів шляхом активізації експортно-орієнтованої виробничої діяльності підприємств різних форм власності;
- сприяти розширенню меж міжнародної кооперації та співробітництва;
- сприяти розвитку виставкової діяльності;
- запровадження механізмів, спрямованих на зростання експортно-орієнтованого високотехнологічного виробництва;
- розширення всебічного співробітництва з іншими країнами для нарощування обсягів і підвищення ефективності експорту вітчизняної продукції та послуг.

Реалізація Програми посилить ефективність соціально-економічного і культурного розвитку Одеської області, зокрема сприятиме:

- створенню сприятливих умов для підприємств експортно-орієнтованих галузей на регіональному рівні, а саме: проведення конференцій, навчальних семінарів, тренінгів, сприяння створенню спілки експортерів тощо;
- зростанню загального обсягу експорту товарів та послуг;
- підвищенню іміджу регіону на міжнародній арені як потенційно сильного торговельно-економічного партнера;
- забезпеченню участі вітчизняних товаровиробників у міжнародних спеціалізованих виставкових заходах, з метою налагодження подальшої взаємовигідної співпраці підприємців Одещини з іноземними партнерами;
- захисту вітчизняного товаровиробника шляхом підвищення рівня обізнаності експортерів у використанні нових можливостей уникнення негативних явищ, членства України в СОТ.

Реалізація Програми дозволить:

- підвищити рівень конкурентоспроможності товаровиробників області;
- досягти рівня зростання загального обсягу експорту Одеської області до країн світу за підсумками 2009 року 35-45%;
- за результатами участі у спеціалізованих виставкових заходах забезпечити підписання щонайменше п'ятнадцяти угод на експортні поставки

продукції товаровиробниками регіону до країн світу на суму від 60,0 до 100,0 млн. дол. США;

- досягти збільшення питомої ваги у товарному експорті з регіону продукції з високим ступенем обробки на 3-5%.

- очікувати покращання коефіцієнту покриття експортом імпорту з 0,43 до 0,55 за підсумками 2009 року;

- збільшити питому вагу Одеської області у загальному обсязі товарного експорту країни на 1,0-1,5% за підсумками 2009 року.

5. Напрями діяльності та заходи Програми

№ п/п	Заходи	Виконавці	Орієнтовний обсяг фінансування, (тис. грн.)	Джерела фінансування (тис.грн)		Очікуваний результат
				обласний бюджет	інші джерела	
				2009	2009	
I. Створення сприятливих умов для підприємств експортно-орієнтованих галузей на регіональному рівні						
1.1	Проведення Глобальної конференції за участю міжнародних експертів на тему: «Методи швидкої адаптації експортерів до нових правил зовнішньої торгівлі в умовах членства України в СОТ» (проведення заплановано у IV кварталі 2009 року)	Головне управління зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції КП «Одеський регіональний центр інвестицій та інновацій»	180,0	120,0	60,0	Підвищення рівня обізнаності експортерів у використанні перспектив та можливостей при вступі України до СОТ.
1.2	Організація та проведення 2-х навчальних семінарів-тренінгів за участю експертів з Міністерства економіки України на тему: «Проблемні аспекти ведення підприємницької діяльності в сучасних умовах глобалізації ринку та членства України в СОТ». (проведення їх заплановано у I-II кварталах 2009 року і будуть присвячені методам захисту бізнесу від впливу світової фінансово-економічної кризи)	Головне управління зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції КП «Одеський регіональний центр інвестицій та інновацій»	25,0	25,0	-	
1.3	Сприяння створенню спілки експортерів Одеської області	Головне управління зовнішньоекономічної діяльності та європейської	10,0	-	10,0	Створення дієвого органу, який міг би відстоювати та захищати права вітчизняних товаровиробників як на

		інтеграції				внутрішньому ринку так і при інтеграції у світові ринки товарів та послуг.
1.4	Сприяння участі вітчизняних товаровиробників у спеціалізованих міжнародних заходах, які проводяться на території області.	Головне управління зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції	100,0	100,0	-	Налагодження взаємовигідних виробничих зв'язків підприємствами та організаціями агропромислового комплексу Одеської області з іноземними партнерами.
1.5	Семінар «Збереження (зміцнення) позицій вітчизняних виробників продукції виноробства на традиційних ринках та освоєння нових ринків збуту в умовах членства України в СОТ» (I квартал 2009 року).	Головне управління зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції	65,0	65,0	-	Надання інформаційно-консультативної допомоги регіональним виробникам виноробної галузі щодо захисту власних інтересів та зміцнення позицій на ринках в умовах тиску дешевого імпорту алкогольних напоїв.

II. Створення дієвої системи надання інформаційно-консультативної допомоги експортерам області, яка включатиме в себе розробку порталу, що сприятиме просуванню вітчизняних товарів на зовнішні ринки та пошуку потенційних партнерів для підприємств регіону за кордоном, а також створення регіонального консалтингового центру

2.1	Створення консалтингового центру спільно з Одеською регіональною торгово-промисловою палатою для надання допомоги вітчизняним експортерам у здійсненні ними зовнішньоторговельних операцій.	Головне управління зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції за сприяння Одеської регіональної торгово-промислової	40,0	40,0	-	Формування сучасної інформаційно-довідкової системи, яка дозволить вітчизняним товаровиробникам більш швидко та ефективно інтегруватися у світові ринки.
-----	---	---	------	------	---	--

		палати				
2.2	Створення інформаційного порталу включає в себе: - створення бази даних комерційних пропозицій експортерів Одещини; - розробку спеціальної довідкової програми для обробки комерційних пропозицій; - створення міжнародного Інтернет-сайту комерційних пропозицій товаровиробників Одеської області; - створення інформаційного ресурсу з інформування потенційних експортерів щодо вимог іноземних країн (ЄС, США, РФ, КНР, тощо) до імпортованої продукції (стандарти, обмеження, тощо).	Головне управління зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції за сприяння Одеської регіональної торгово-промислової палати КП «Одеський регіональний центр інвестицій та інновацій»	40,0	40,0	-	
III. Проведення закордонних виїзних бізнес-форумів, а також участь у спеціалізованих виставкових заходах в країнах - потенційних імпортерах продукції вітчизняного виробництва						
3.1	AGROTECH Міжнародна виставка сільськогосподарської техніки, що проходить 1-15 березня 2010 у м. Кельце, Республіка Польща	Головне управління зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції	85,0	85,0	-	Відновлення традиційних виробничих зв'язків на пострадянському економічному просторі та з країнами східної Європи, безпосереднє ознайомлення споживачів та потенційних імпортерів з продукцією, що виробляють підприємства регіону, вихід та освоєння нових ринків збуту де вітчизняні підприємства зможуть вдало конкурувати з іншими товаровиробниками.
3.2	Участь у 78 му Міжнародному Ізмірському ярмарку (м. Ізмір Туреччина), серпень 2009 року	Головне управління зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції	110,0	110,0	-	
3.3	Участь у Commodities Fair Fujian China (CFFC) що відбудеться 18-25 травня 2010 року м. Фуджоу, КНР.	Головне управління зовнішньоекономічної діяльності та	160,0	160,0	-	

		європейської інтеграції				Сприяння участі регіональних товаровиробників у спеціалізованих міжнародних виставкових заходах.
IV. Розробка та систематичний випуск інформаційної рекламної та презентаційної продукції для подальшого розповсюдження у міжнародних та вітчизняних бізнесових колах						
4.1	Випуск CD-дисків з переліком підприємств-експортерів області, інформацією про них, номенклатурою товарної продукції, що вони виробляють. (1000 примірників)	Головне управління зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції КП «Одеський регіональний центр інвестицій та інновацій»	19,5	19,5	-	Поширення інформації про експортерів області та продукцію, яку вони виробляють у міжнародних ділових колах.
4.2	Створення та оновлення виставково-презентаційних стендів (для забезпечення участі делегацій регіональних експортерів у спеціалізованих виставкових заходах)	Головне управління зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції	15,0	15,0	-	Поширення інформації та створення позитивного іміджу Одеського регіону в світовому економічному середовищі.
	ВСЬОГО		849,5	779,5	70,0	

6. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Відповідальність за виконання Програми несе Одеська обласна державна адміністрація, яка двічі на рік звітує перед Одеською обласною радою про результати виконання Програми.

Координація виконання Програми покладається на Головне управління зовнішньоекономічної діяльності та європейської інтеграції обласної державної адміністрації.

Контроль за виконанням Програми здійснює Одеська обласна рада. Поточний контроль за ходом реалізації Програми здійснює постійна комісія обласної ради з питань економіки, промислової політики, інвестицій, розвитку малого і середнього бізнесу.

Додаток 1
до Програми

**Ресурсне забезпечення Програми сприяння реалізації експортного потенціалу
Одеської області на 2009 рік**

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	2009 рік	Усього витрат на виконання Програми
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	849,5	849,5
місцевий бюджет	779,5	779,5
кошти не бюджетних джерел	70,0	70,0